

Delrapport 6

Kompetanse for fremtidens barnehage

Kompetanseutvikling i barnehagene blir stadig mer profesjonalisert. Det er blant funnene i denne rapporten, som oppsummerer følgeevaluering av strategien «Kompetanse for fremtidens barnehage».

RAPPORT | SIST ENDRET: 13.09.2021

Tittel:

Følgeevaluering av Kompetanse for fremtidens barnehage: Oppsummeringsrapport

Rapporten:

[Last ned rapporten i Brage \(PDF\)](#)

Forfatter:

Håkon Sivertsen, Linda Janninger, Birgitte Ljunggren, Ranveig Lorentzen

ISBN:

978-82-14-07645-5 (Nettutgave)

Utgiver:

SINTEF

År:

2021

Hvordan har kompetansetiltakene fungert?

Rapporten ser på hvordan kompetansetiltakene støtter opp under strategien Kompetanse for fremtidens barnehage. Den peker også på utviklingsbehov i strategien.

Flere rapporter i denne serien

«Kompetanse for framtidens barnehage» er en strategi for kompetanse og rekruttering for perioden 2014–2022. Gjennom kompetanseutvikling for alle ansatte skal strategien bidra til at alle barn får et barnehagetilbud av høy kvalitet.

Dette er delrapport 6, som oppsummerer funnene fra de foregående rapportene.

- [Delrapport 1](#)
- [Delrapport 2](#)
- [Delrapport 3](#)
- [Delrapport 4](#)
- [Delrapport 5](#)

Det kommer en sluttrapport av evalueringen våren 2022.

Individuelle kompetansetiltak

Evalueringen har identifisert tre forutsetninger for at de individuelle kompetansetiltakene skal lykkes:

1. ansatte må både velge og få mulighet til å delta i tiltak med god tilrettelegging
2. opplæringen må oppleves som relevant og velorganisert
3. de ansatte må oppleve at den økte kompetansen kommer til nytte i barnehagen

Rapporten stiller spørsmål ved om noe av det som beskrives som «karriereveier» i Kompetansestrategien i realiteten bare er utdanningsveier/kompetansehevingsveier. Kan det kalles en karrierevei dersom tiltaket ikke gir økt lønn og/eller endret stillingstittel?

Kollektive kompetanseutviklingstiltak

Dette er tiltak hvor en hel ansattgruppe gjennomgår kompetanseheving i felleskap, og hvor refleksjon over barnehagens praksis står sentralt.

Evalueringen stiller spørsmål ved om barnehagen har kapasitet til slike kompetansetiltak. Blant annet tar kollektiv læring oftest utgangspunkt i ansatte som har lav formell kompetanse, slik at utbyttet kan bli mindre for pedagogisk personale.

Styringssystemenes rolle

Barnehageeiere er ansvarlige for kompetanseutvikling for personalet. Det er derfor viktig at eier i samarbeid med barnehagen har kapasitet og kompetanse til å kartlegge og analysere barnehagens behov for kompetanseutvikling.

Universiteter og høyskoler er ansvarlig for å bidra med forskningsbasert og relevant innhold i regional ordning. De skal samarbeide med barnehagene om kompetanseutvikling. Statsforvalterne tildeler midler og har et stort ansvar for å legge til rette for gode prosesser i samarbeidsforum. Rapporten viser at Statsforvalteren er en viktig katalysator i regional ordning.

Konklusjon: Strategien har ført til økt kompetanse

Rapporten konkluderer med at kompetanseutviklingsarbeid i barnehagesektoren blir stadig mer strukturert og profesjonalisert. Det ser ut til at tiltakene i strategien har gitt muligheter for kompetanseutvikling for ansatte på alle nivåer. Det ser ut til at det er lett å rekruttere deltakere til de individuelle kompetansetiltakene som kan gi karrieremessige fortrinn. Videre er deltakerne i hovedsak fornøyde, til tross for at det ofte mangler praktisk og økonomisk tilrettelegging fra barnehagens side.

Kollektive læringsprosesser med en sammensatt personalgruppe kan medføre at assistenter og pedagoger får ulikt utbytte av kompetansehevingen. Med lite felles tid kan det være utfordrende å gjennomføre tiltak for kollektiv læring.

Kort om strategien

Strategien "Kompetanse for fremtidens barnehage" skal bidra til at alle barn får et barnehagetilbud av høy kvalitet. Den skal bidra til at:

- andelen barnehagelærere øker
- andelen barne- og ungdomsarbeidere øker
- alle ansatte i barnehagen får mulighet til videreutdanning
- flere barnehagelærere har kompetanse på mastergradsnivå
- alle barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling

Strategiens varighet er fra 2014 til 2022.

Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage ble innført med revidert strategi i 2018. Ordningen skal styrke kompetansen i barnehager gjennom partnerskap med universitet eller høyskole. Partnerskap mellom barnehageeier og universitet eller høyskole er en forutsetning for tildeling av kompetansemidler i ordningen.

[Les om tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling](#)

